

Seat No. : _____

TR-111

B.A. Sem.-III

May-2013

Sociology (EC-I-202)

(Adivasi nu Samajshastra)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો.
(૨) જમણી તરફનાં અંક પ્રશ્નોના ગુણ દર્શાવે છે.

૧. (અ) સામાજિક માનવશાસ્ત્રનું વિષયવસ્તુ સમજાવો. ૭

અથવા

આદિવાસીનો અર્થ આપી ભારતનાં આદિવાસીઓનું સાંસ્કૃતિક વર્ગીકરણ સમજાવો.

- (બ) 'ગારો-ખાસી' માતૃવંશી કુટુંબ વિશે ચર્ચા કરો. ૭

અથવા

આર્થિક વ્યવસ્થાનો અર્થ આપી આર્થિક વ્યવસ્થાનું સ્વરૂપ સમજાવો.

૨. (અ) આદિવાસી સંસ્કૃતિનો અર્થ અને લક્ષણો જણાવો. ૭

અથવા

ગુજરાતનાં આદિવાસીઓનાં ઉત્સવો સમજાવો.

- (બ) નિરક્ષરતાનો અર્થ આપી આદિવાસીઓનાં નિરક્ષરતાનાં કારણો જણાવો. ૭

અથવા

આદિવાસીઓનાં પરંપરાગત કાયદાની સમજ આપો.

૩. ગમે તે ચાર વિશે સંક્ષિપ્તમાં લખો : ૧૬

(૧) સામાજિક માનવશાસ્ત્રનાં અભ્યાસનું મહત્ત્વ સમજાવો.

(૨) બહુપતિ લગ્ન

(૩) ફરતી ખેતી

(૪) આદિવાસી સંસ્કૃતિનું મહત્ત્વ

(૫) ધાર્મિક નૃત્ય

(૬) આદિવાસી અસ્મિતા-ઓળખ

૪. એક કે બે વાક્યોમાં જવાબ આપો : (તમામ)

૧૨

- (૧) સામાજિક માનવશાસ્ત્રનું કાર્ય શું છે ?
- (૨) લગ્ન એટલે શું ?
- (૩) ગુજરાતનાં આદિવાસી ઉત્સવો કયા છે ?
- (૪) ધર્માતરણ એટલે શું ?
- (૫) મેયોંગ એટલે શું ?
- (૬) “પ્રકૃતિ પૂજા” એટલે શું ?

૫. (અ) ખાલી જગ્યા પૂરો. (ગમે તે સાત)

૭

- (૧) ગુજરાતમાં આદિવાસી વસ્તી _____ છે. (૧૪.૮%, ૧૪%, ૧૬%)
- (૨) હો _____ કુટુંબ વ્યવસ્થા છે. (માતૃસત્તાક, પિતૃસત્તાક, સંયુક્ત)
- (૩) આદિવાસી સંસ્કૃતિ આદિવાસી લોકોનું _____ કરે છે. (માનવ ઘડતર, પ્રગતિ, મહત્વકાંક્ષા)
- (૪) બિરહોર આદિજાતિ શિકાર વખતે _____ ભગવાનની પ્રાર્થના કરે છે. (ગણપતિ, વીર હનુમાન, વનદેવી)
- (૫) આદિવાસીઓમાં વ્યાપક નિરક્ષરતા _____ નિશાની છે. (પછાતપણાની, જ્ઞાનની, પ્રગતિની)
- (૬) હોળીનાં ગીતો _____ માં વધુ પ્રચલિત છે. (ડાંગ, સુરત, વલસાડ)
- (૭) નાગાલોકોનું યુદ્ધ નૃત્ય _____ ના નામે પણ ઓળખાય છે. (શિરચ્છેદ નૃત્ય, મંજીરા નૃત્ય, અંજલિ નૃત્ય)
- (૮) આદિવાસીઓ _____ પ્રિય છે. (વાત-ચીત, ઉત્સવ, મિલકત)
- (૯) ભારતમાં _____ % આદિવાસીઓ ખ્રિસ્તી ધર્મ પાળે છે. (૫.૫૩, ૬.૫૩, ૭.૫૩)

(બ) જોડકાં જોડો :

૭

અ

બ

(૧) આદિવાસી જાતિનો ઉલ્લેખ નથી.	(i) પશ્ચિમીકરણનો નમૂનો પૂરો પાડે છે.
(૨) દહેરાદૂનનાં ખાસા આદિજાતિ	(ii) ૧૯૮૫
(૩) આદિવાસીઓનો લોકપ્રિય વ્યવસાય	(iii) કર્મનૃત્ય
(૪) દિવાસો	(iv) ખેતી
(૫) ગોંડ આદિવાસી	(v) દૂબળા-હળપતિ
(૬) ધર્માતરણ	(vi) ભ્રાતૃકીય બહુપતિપ્રથા
(૭) મધ્યાહ્ન ભોજન યોજના	(vii) હરિયાણા

Seat No. : _____

TR-111

B.A. Sem.-III

May-2013

SOCIOLOGY (EC-I-202)

(Adivasi nu Samajshastra)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Attempt **all** questions.
(2) Figures on the right side represent marks of questions.

1. (A) Explain subject matter of Social Anthropology. 7
OR
Give the meaning of Tribal and explain cultural classification of Indian Tribals.
- (B) Discuss matrilineal family of “Garo-Khasi” Tribes. 7
OR
Give the meaning and explain the Mature of Economic System.
2. (A) Explain the meaning and characteristics of Tribal culture. 7
OR
Explain festivals of Gujarat’s Tribals.
- (B) Give the meaning of illiteracy and discuss causes of “Tribal illiteracy”. 7
OR
Describe traditional laws of Tribals.
3. Write in short on any **four** : 16
(1) Explain importance of the study of Social Anthropology.
(2) Polyandry
(3) Shifting Cultivation
(4) Importance of Tribal Culture
(5) Sacred Dance
(6) Tribal Identity

4. Write answers in **one** or two sentences : (all) 12
- (1) What is the function of Social Anthropology ?
 - (2) What is Marriage ?
 - (3) Which are the festivals of Gujarati Tribals ?
 - (4) What is “Religious Conversion” ?
 - (5) What is “Mechong” ?
 - (6) What is “Nature Worship” ?

5. (A) Fill in the blanks : (any **seven**) 7
- (1) _____ of tribal population is in Gujarat.
(14.8%, 14%, 16%)
 - (2) Ho is _____ family system.
(matrilineal, patrilineal, joint)
 - (3) _____ of tribal people is done by tribal culture.
(Human making, Progress, Ambition)
 - (4) _____ god is prayed by “Birhor’ tribal at the time of hunt.
(Ganpati, Veerhanuman, Vandevi)
 - (5) _____ is the sign of prevalent illiteracy in tribal.
(Backwardness, Knowledge, Progress)
 - (6) The songs of Holi are more famous at _____.
(Dang, Surat, Valsad)
 - (7) The war dance is known as _____ in Nagalok.
(Head-hunting Dance, Manjira Dance, Anjali Dance)
 - (8) Tribals love _____.
(Conversation, Festivals, Property)
 - (9) In India, _____ % tribals believe in Christianity.
(5.53, 6.53, 7.53)

- (B) Match the Pairs : 7

A	B
(1) Tribal Community is not mentioned	(i) is provided model of Westernisation
(2) Khasa Adijati on Dehradun	(ii) 1995
(3) Tribals’ famous occupation	(iii) Karm Dance
(4) “Divaso”	(iv) Agriculture
(5) “Goand Adivasi”	(v) Dubla-Halpati
(6) Religious Conversion	(vi) Fraternal Polyandry
(7) Madhyahan Bhojan Yojna	(vii) Hariyana